

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ. Հարությունյան /Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 6

«06» դեկտեմբերի 2023 թ.

ԷԻԿ/բ-134 Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

042101.00.6. Իրավագիտություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

042101.01.6. Իրավագիտություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

իրավագիտության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա 3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ
հեռակա _____

Դասախոս(ներ)՝

Արամայիս Կոխլիկյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ koxlikyan76@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	..
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14.	Գնահատում
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
	14.2. Հարցաշար
	14.3. Գնահատման չափանիշներ
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.

«Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք» դասընթացը կարևորվում է իրավաբանության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 042101.01.6, իրավագիտություն կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում: Դասընթացը նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը, ուսումնական գործընթացը ուսումնամեթոդական նյութերով, նորարարական մեթոդներով ապահովմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային իրավական մտքի և պետությունների սահմանադրական իրավունք զարգացման հիմնահարցերին, նպաստել նրանց իրավագիտակցության և աշխարհայացքի ձևավորմանը, քանի որ իրավական մտքի, հատկապես սահմանադրական իրավունքի հիմնադրույթների իմացությունը հիմք է նախապատրաստում ժամանակակից իրավահամակարգերը ուսումնասիրելու համար: Մասնավորապես առաջադրված են հետևյալ նպատակները.

- Համաշխարհային իրավական մտքի և Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- պետության և իրավունքի սահմանադրաիրավական օրինաչափությունների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- պետաիրավական կառավարման գործընթացները համեմատելու և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- տարբեր իրավիճակներում օբյեկտիվ իրականությունը իրավաբանորեն վերլուծելու կարողությունների ձևավորում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են. իրավաբանական մյուս գիտությունների հետ համատեղ ուսանողի մոտ ձևավորել մասնագիտական իրավագիտակցություն և իրավաբանական կուլտուրա: Ըստ այդմ.

- Ներկայացնել Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի զարգացման տեսագործական հիմքերը:
- Վերհանել և բացատրել Արտասահմանյան երկրների սահմանադրականի իրավունք օրինաչափությունները:
- Ուսանողների կողմից ձեռքբերված սահմանադրաիրավական ոլորտի տեսական գիտելիքներն ամրապնդել գործնական իրավիճակային խնդիրներ առաջադրելով:
- Մովորեցնել ուսանողներին կատարել պետաիրավական հիմնահարցերի ձևակերպումներ ու հետազոտություններ և ըստ արդյունքների կատարել եզրահանգումներ:
- Մովորեցնել ուսանողներին վերլուծել պետության և իրավունքի սահմանադրաիրավական զարգացման առանձնահատկությունները պետության և իրավունքի համընդհանուր պատմության համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները,

կարողությունները և հմտությունները

«Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 042101.00.6 «իրավագիտություն» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Պետության և իրավունքի տեսություն», «Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմություն», «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.

«Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի զարգացման վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք,
2. Իրավական համակարգերի կառուցվածքի և գործառույթների, դրանց և՛ քաղաքական ու տնտեսական համակարգերի փոխազդեցության, և՛ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք,
3. Պետության և Իրավունքի ընկալման հիմնական հայեցակարգերի, իրավաստեղծման, իրավաբանական տեխնիկայի և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:
4. Իրավակիրառման (մասնավորապես՝ իրավաբանական փաստերի վերլուծության, իրավաբանական որակման, իրավական նորմերի և պայմանագրերի մեկնաբանման), իրավական կոլիզիաները լուծելու կանոնների և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք,
5. արագ կողմնորոշվել իրավական խնդիրներ (այդ թվում՝ անկանխատեսելի) լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը, այդ թվում՝ առաջ քաշելով հակափաստարկներ
6. անձնական օրինակով նպաստելու իրավական պետության և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանքական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ԳԿ1** վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ4** մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- ԳԿ9** խնդիրների լուծում,
- ԳԿ10** որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- ՀԳԿ1** գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- ՀԳԿ2** հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- ՀԳԿ3** սովորելու ունակություն,
- ՀԳԿ8** ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ԱԿ2** հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ԱԿ4** ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

« Արտասահմանյան երկրների պետության և իրավունքի պատմություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական իրավաբանական գործունեության ընթացքում, իրավապահ և դատական մարմիններում ուփաստաբանական կազմակերպություններում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և իրավական գիտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/ 120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	32	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	16	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	72	
Ընդամենը	120	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները.

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել

գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականությունն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից

մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հատակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն,

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում,

10. **Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝**

ըստ բաժինների և թեմաների.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասավանդում ն	մեմորիալ պարապմունք գրություն	աշխատանք լրացում	աշխատանք հարցազրույց	աշխատանք հարցազրույց
1.	Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
2.	ԱՄՆ Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
3.	Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
4.	Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
5.	Իտալիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
6.	Ճապոնիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	2	1			
7.	Իսպանիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	2	1			
8.	Հնդկաստանի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	2	1			
9.	Չինաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	4	2			
10.	Լատինական Ամերիկայի երկրների սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	2	1			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		32	16			80

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Современные зарубежные конституции. Москва,	1991.
2.	Конституция Российской федерации. Москва,	1993.
3.	Соединенные Штаты Америки: Конституция и законодательные акты. Москва,	1993.
4.	Французская республика. Конституция и законодательные акты. Москва,	1989.
5.	федеративная республика Германии, Конституция и	1991.

	законодательные акты. Москва,	
6.	Италия. Конституция и законодательные акты. Москва,	1988.
7.	Законодательные акты о гражданстве. В. 4-х томах. Москва,	1993.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Самоуправление в Великобритании, Барабашев В.А., Москва,	1992.
2.	Конституционная юстиция, Боботов СВ., Москва,	1994.
3.	Областная автономия в Италии /правовые аспекты/, Васильева Т.А ., Москва,	1987.
4.	Смысл американского федерализма, Винсент Остром, Москва,	1993.
5.	Великобритания: центральное и местное управление, Гарнер Л., Москва,	1984.
6.	Современное право Японии, Инако Ц., Москва,	1981.
7.	Институт президентства в современном мире, Сахаров Н.А., Москва,	1994.
8.	Современный немецкий конституционализм, Москва,	1994.
9.	Конституционное право РФ, М.В.Баглай, Москва,	2000.
10.	Конституционное право зарубежных стран. Под ред. В.О.Лучина, Москва	2001.

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն
1.	Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրական և իրավունքի հիմունքները	ՌԴ սահմանադրական զարգացումները: 1993թ. Սահմանադրությունը և դրա առանձնահատկությունները, ՌԴ քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգը: Անձի	4	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները, պարտականությունները, դրանց երաշխիքները: ՌԴ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Համամասնական և մեծամասնական համակարգերի զուգակցումը: Իշխանությունների տարանջատման ռուսական տարբերակը: ՌԴ Նախագահը, լիազորությունները, փոխհարաբերությունները խորհրդարանի և կառավարության հետ: Խորհրդարանը (Ֆեդերալ ժողով)Պետական Դումայի և Դաշնության Խորհրդի կազմակերպման կարգը: Խորհրդարանի պալատների կարգավիճակը, ներքին կառուցվածքը և իրավասությունները: Օրենսդրական գործընթացը, փոխհարաբերությունները իշխանության մյուս թևերի հետ: Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը, կառուցվածքը և լիազորությունները, կառավարության ղեկավարի սահմանադրական կարգավիճակը: Կառավարության պատասխանատվությունը Խորհրդարանի առջև: ՌԴ դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները, Սահմանադրական դատարանը, կազմակերպման կարգը, իրավասությունը, ակտերը: Ռուսական Դաշնության առանձնահատկությունները, դաշնության և սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը: Տեղական կառավարումը և ինքնակառավարումը:</p>		
2.	<p>ԱՄՆ Սահմանադրակա</p>	<p>ԱՄՆ 1787թ.Սահմանադրությունը և դրա փոփոխությունները:</p>	4	ՊԳ1, ՊԳ 2,

	<p>ն իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Նահանգների Սահմանադրությունները: Ամերիկյան սահմանադրական պրակտիկայի առանձնահատկությունները: ԱՄՆ քաղաքական համակարգը: Երկկուսակցական համակարգ: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Իրավունքների մասին բիլլը: Մարդու իրավունքների և ազատությունների դատական պաշտպանությունը: ԱՄՆ-ի ընտրական իրավունքը և համակարգը: Սկզբնական ընտրություններ: Ընտրությունների ֆինանսավորումը: Իշխանությունների տարանջատման ամերիկյան տարբերակը: Հակակշիռների և զսպումների համակարգը: ԱՄՆ Պրեզիդենտը, նրա լիազորությունները և ակտերը: Գործադիր իշխանության կառուցվածքը: Սպիտակ տան գրասենյակը: Իմպիչմենտ: ԱՄՆ Կոնգրեսը, կառուցվածքը, Սենատի և ներկայացուցիչների պալատի կազմակերպման կարգը: Օրենսդրական գործընթացը: Կոնգրեսի փոխհարաբերությունները գործադիր իշխանության հետ: ԱՄՆ դատական իշխանությունը: Գերագույն դատարանը, ստորադաս ֆեդերալ դատարանները: Սահմանադրական հսկողություն: ԱՄՆ ֆեդերալիզմը: Կենտրոնի և նահանգների իրավասության սահմանազատումը: Ֆեդերալ տարածքի կարգավիճակը: Տեղական ինքնակառավարում:</p>	<p>ՊԳ3, ԼԳ 4,</p>
--	---------------------------------------	--	-------------------

<p>3.</p>	<p>Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Սահմանադրական և իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Մեծ Բրիտանիայի սահմանադրական իրավունքի առանձնահատկությունները, նրա աղբյուրները: Չգրված Սահմանադրություն: Մեծ Բրիտանիայի քաղաքական համակարգի ինստիտուտները: Երկկուսակցական համակարգը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Բրիտանական հպատակների իրավական կարգավիճակը: Համագործակցության երկրների քաղաքացիության հիմնահարցը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները: Մեծ Բրիտանիայի ընտրական համակարգը: Հարաբերական մեծամասնության մեծամասնական ընտրական համակարգը: Իշխանությունների տարանջատման բրիտանական սկզբունքը: Պառլամենտի գերակայության գաղափարը: Բրիտանական միապետությունը, միապետի իրական և փաստացի կարգավիճակը: Գահաժառանգության կարգը, գաղտնի խորհուրդը: Պառլամենտը, նրա կառուցվածքը և լիազորությունները: Համայնքների և լորդերի պալատների կազմավորման կարգը և առանձնահատկությունները, Կառավարությունը և Կաբինետը: Կազմակերպման կարգը: Պատասխանատվությունը: Գերատեսչություննեհո: Մեծ Բրիտանիայի դատական համակարգի առանձնահատկությունները: Մեծ Բրիտանիայի վարչատարածքային կառուցվածքը: Տեղական ինքնակառավարում:</p>	<p>4</p>	<p>ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,</p>
-----------	---	--	----------	----------------------------------

4.	<p>Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>ԳՖՀ 1949թ. Սահմանադրությունը: Գերմանիայի միավորման սահմանադրական հիմնահարցը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, նրա առանձնահատկությունները^a կապված Գերմանիայի միավորման հետ: Քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու հիմնական իրավունքներն ու ազատությունները: Գերմանիայի քաղաքացիության հիմնահարցերը: Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: ԳՖՀ Խորհրդարանը: Երկպալատյա կառուցվածքի առանձնահատկությունները: Բունդեսթագի և բունդեստաթի կազմակերպման կարգը, սահմանադրական իրավական կարգավիճակը, ներքին կառուցվածքը: Օրենսդրական գործընթացը: ԳՖՀ Ֆեդերալ Նախագահը: Ընտրության կարգը, լիազորությունների ժամկետն ու իրավասությունները: Նախագահի պատասխանատվությունը: Ֆեդերալ կառավարությունը, նրա կազմը, սահմանադրական կարգավիճակը: Կառավարության իրավասությունը, պատասխանատվությունը խորհրդարանի առջև: Ֆեդերալ կանցլերի սահմանադրական կարգավիճակը, կառավարության ապարատը: Ֆեդերալ սահմանադրական դատարանը: Կազմակերպման կարգը, կազմը, իրավասությունը: Սահմանադրական հսկողության առանձնահատկությունները: ԳՖՀ դատական համակարգի հիմունքները: Գերմանական ֆեդերալիզմը: Հողերը ոպես</p>	4	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
----	--	--	---	-----------------------

		դաշնային սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը: Հողերի իշխանության մարմինների համակարգը:		
5.	Իտալիայի սահմանադրական և իրավունքի հիմունքները	<p>Իտալիայի 1947թ. Սահմանադրության հիմնական բնութագիրը: Իտալիայի քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցական համակարգի առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքների և ազատությունների համակարգն ու դրանց երաշխիքները: Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Համամասնական համակարգի իրացման պրակտիկան: Խորհրդարանը: Պատգամավորների պալատի և Սենատի կազմակերպման կարգը, պալատների իրավասությունը, ներքին կառուցվածքը: Պատգամավորների կարգավիճակը: Օրենսդրական գործընթաց: Իտալիայի Նախագահը, ընտրության կարգը, իրավասությունը, ակտերը և պատասխանատվությունը: Նախագահի փոխհարաբերությունները Խորհրդարանի և Կառավարության հետ: Կառավարությունը, նրա կազմակերպման կարգը և իրավասությունը: Նախարարների խորհրդի նախագահի նշանակման կարգը: Կառավարության պատասխանատվությունը խորհրդարանի առջև: Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Սահմանադրական</p>	4	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>դատարանը և նրա հսկողության գործառույթի բովանդակությունը: Մագիստրատուրայի բարձրագույն խորհուրդը: Մարզային ինքնավարությունը Իտալիայում: Ինքնավար մարզերի կարգավիճակը, մարզային մարմինների փոխհարաբերությունները կենտրոնական իշխանության հետ, տեղական ինքնավարությունը:</p>		
6.	<p>Ճապոնիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Ճապոնիայի սահմանադրական զարգացումը: 1947թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը և առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և տնտեսական, քաղաքական համակարգը: Կուսակցական համակարգի առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները, դրանց սահմանադրական ամրապնդման առանձնահատկությունները: Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Ընտրական գործընթացի ծավալման առանձնահատկությունները: Միապետը, նրա գահաժառանգման կարգը, լիազորությունները: Խորհրդարանը, կառուցվածքը, իրավական վիճակը, ընտրության և գործունեության կարգը: Օրենսդրական գործընթաց: Կառավարությունը, նրա կազմավորման կարգը: Վարչապետի ընտրությունը և նրա իրավական կարգավիճակը: Պետական ապարատը: Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Սահմանադրական հսկողությունը և դրա իրականացման</p>	2	<p>ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,</p>

		կարգը: Տեղական ինքնակառավարումը:		
7.	Իսպանիայի սահմանադրական և իրավունքի հիմունքները	Իսպանիայի սահմանադրական զարգացումը: 1978թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը, և առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական և համակարգը: Քաղաքական համակարգը և նրա առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները, դրանց սահմանադրական ամրապնդման ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: Ընտրական համակարգը և ընտրական իրավունքը: Իշխանությունների տարանջատման իսպանական տարբերակը: Իսպանիայի միապետը, գահաժառանգման կարգը: Սահմանադրական լիազորությունները և իրավական-քաղաքական դերը իշխանության իրականացման գործում: Խորհրդարանը, կառուցվածքն ու իրավական վիճակը: Օրենսդրական գործընթացը: Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը և իրավասությունը: Կառավարության նախագահի սահմանադրաիրավական կարգավիճակը: Կառավարության պատասխանատվությունը	2	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
8.	Հնդկաստանի սահմանադրական և իրավունքի հիմունքները	Հնդկաստանի 1950թ. Սահմանադրությունը, ընդհանուր բնութագիրն ու առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական	2	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>կառուցվածքը և տնտեսական համակարգի առանձնահատկությունները: Քաղաքական համակարգը: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները և դրանց սահմանադրական ամրապնդման առանձնահատկությունները: Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը, դրանց առանձնահատկությունները: Պաշտպանությունը: Ժողովրդական պալատի և Նահանգների խորհրդի կազմակերպման կարգը, իրավասությունը: Օրենսդրական գործընթացը: Նախագահը, ընտրության և պաշտոնը ստանձնելու կարգը, լիազորություններն ու ակտերը: Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը, իրավասությունն ու պատասխանատվությունը: Կաբինետը: Վարչապետի նշանակման կարգը և սահմանադրա-իրավական կարգավիճակը: Դատական համակարգն ու սահմանադրական վերահսկողությունը: Հնդկաստանի ֆեդերալիզմի առանձնահատկությունները: Տեղական ինքնակառավարումն ու կառավարումը:</p>		
9.	<p>Չինաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Չինաստանի 1982թ. Սահմանադրությունը, դրա ընդհանուր բնութագիրն ու առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը ու տնտեսական համակարգը: Քաղաքական համակարգի առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը:</p>	4	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>Մարդու իրավունքները, ազատությունները և դրանց սահմանադրական ամրապնդման առանձնահատկությունները:</p> <p>Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը, դրանց առանձնահատկությունները:</p> <p>Պետական իշխանության և պետական կառավարման բարձրագույն մարմինների համակարգը: Խորհրդարանը (Ժողովրդական ներկայացուցիչների համաչինական ժողովը), կազմակերպման կարգն ու իրավասությունը: ԺՆՀԺ Մշտական կոմիտեն, իրավասությունը:</p> <p>Պետական Խորհուրդը, կազմակերպման կարգն ու իրավասությունը: կենտրոնական Ռազմական խորհուրդը: Ազգային-պետական կառուցվածքն ու հասարակական ինքնակառավարումը:</p>		
10	<p>Լատինական Ամերիկայի երկրների սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Լատինաամերիկյան երկրների սահմանադրությունների առանձնահատկությունները:</p> <p>Կուսակցական համակարգերը: Նախագահն ու կառավարությունը, կառավարման ձևը: Օրենսդիր իշխանության մարմինները: Տեղական ինքնակառավարումը:</p>	2	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	---------------

1.	Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	Ծանոթանալ ՌԴ սահմանադրական գարգացումներին: 1993թ. Սահմանադրությանը և դրա առանձնահատկություններին, ՌԴ քաղաքական համակարգին: Բազմակուսակցությանը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքին: ՌԻ-սումնասիրել Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները, պարտականությունները, դրանց երաշխիքները: ՌԴ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Համամասնական և մեծամասնական համակարգերի գույակցումը: Իշխանությունների տարանջատման ռուսական տարբերակը: Ռուսական Դաշնության առանձնահատկությունները, դաշնության և սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը: Տեղական կառավարումը և ինքնակառավարումը:	2	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
2.	ԱՄՆ Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	ՌԻ-սումնասիրել ԱՄՆ 1787թ. Սահմանադրությունը և դրա փոփոխությունները: Նահանգների Սահմանադրությունները: Ամերիկյան սահմանադրական պրակտիկայի առանձնահատկությունները: ԱՄՆ քաղաքական համակարգը: Երկկուսակցական համակարգ: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Անձի	2	ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>սահմանադրական կարգավիճակը: Իրավունքների մասին բիլլը: Մարդու իրավունքների և ազատությունների դատական պաշտպանությունը: ԱՄՆ-ի ընտրական իրավունքը և համակարգը: Սկզբնական ընտրություններ: Ընտրությունների ֆինանսավորումը: Իշխանությունների տարանջատման ամերիկյան տարբերակը: Հակակշիռների և զսպումների համակարգը: ԱՄՆ ֆեդերալիզմը: Կենտրոնի և նահանգների իրավասության սահմանազատումը: Ֆեդերալ տարածքի կարգավիճակը: Տեղական ինքնակառավարում:</p>			
3.	<p>Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Ծանոթանալ Մեծ Բրիտանիայի սահմանադրական իրավունքի առանձնահատկություններին, նրա աղբյուրներին: Չգրված Սահմանադրությանը: Ուսումնասիրել Մեծ Բրիտանիայի քաղաքական համակարգի ինստիտուտները: Երկկուսակցական համակարգը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Բրիտանական հպատակների իրավական կարգավիճակը: Համագործակցության երկրների քաղաքացիության հիմնահարցը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները: Իշխանությունների տարանջատման բրիտանական սկզբունքը: Պառլամենտի գերակայության գաղափարը: Մեծ Բրիտանիայի վարչատարածքային</p>	2		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		կառուցվածքը: Տեղական ինքնակառավարում:			
4.	Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	Ուսումնասիրել ԳՖՀ 1949թ. Սահմանադրությունը: Գերմանիայի միավորման սահմանադրական հիմնահարցը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, նրա առանձնահատկությունները կապված Գերմանիայի միավորման հետ: Քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու հիմնական իրավունքներն ու ազատությունները: Ֆեդերալ կառավարությունը, նրա կազմը, սահմանադրական կարգավիճակը: Գերմանական ֆեդերալիզմը: Հողերը ոպես դաշնային սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը: Հողերի իշխանության մարմինների համակարգը:	2		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
5.	Իտալիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	Ուսումնասիրել Իտալիայի 1947թ. Սահմանադրության հիմնական բնութագիրը: Իտալիայի քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցական համակարգի առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքների և	2		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>ագատությունների համակարգն ու դրանց երաշխիքները: Մարզային ինքնավարությունը</p> <p>Իտալիայում: Ինքնավար մարզերի կարգավիճակը, մարզային մարմինների փոխհարաբերությունները կենտրոնական իշխանության հետ, տեղական ինքնավարությունը:</p>			
6.	<p>Ճապոնիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Ծանոթանալ Ճապոնիայի սահմանադրական զարգացմանը: 1947թ. Մահմանադրությանը, նրա ընդհանուր բնութագրին և առանձնահատկություններին: Ուսումնասիրել Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և տնտեսական, քաղաքական համակարգը: Կուսակցական համակարգի առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները, դրանց սահմանադրական ամրապնդման առանձնահատկությունները: Պետական ապարատը: Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները: Սահմանադրական հսկողությունը և դրա իրականացման կարգը: Տեղական ինքնակառավարումը:</p>	1.		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
7.	<p>Իսպանիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Ուսումնասիրել Իսպանիայի սահմանադրական զարգացումը: 1978թ. Մահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը, և առանձնահատկությունները:</p>	1		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		<p>Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական և համակարգը: Քաղաքական համակարգը և նրա առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները, դրանց սահմանադրական ամրապնդման ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: Սահմանադրական լիազորությունները և իրավական-քաղաքական դերը իշխանության իրականացման գործում: Խորհրդարանը, կառուցվածքն ու իրավական վիճակը: Օրենսդրական գործընթացը: Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը և իրավասությունը: Կառավարության նախագահի սահմանադրաիրավական կարգավիճակը: Կառավարության պատասխանատվությունը</p>			
8.	<p>Հնդկաստանի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>	<p>Ուսումնասիրել Հնդկաստանի 1950թ. Սահմանադրությունը, ընդհանուր բնութագիրն ու առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և տնտեսական համակարգի առանձնահատկությունները: Քաղաքական համակարգը: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները և դրանց սահմանադրական</p>	1		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

		ամրապնդման առանձնահատկությունները: Հնդկաստանի ֆեդերալիզմի առանձնահատկությունները: Տեղական ինքնակառավարումն ու կառավարումը:			
9.	Չինաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	Ուսումնասիրել Չինաստանի 1982թ. Սահմանադրությունը, դրա ընդհանուր բնութագիրն ու առանձնահատկությունները: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը ու տնտեսական համակարգը: Քաղաքական համակարգի առանձնահատկությունները: Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները և դրանց սահմանադրական ամրապնդման առանձնահատկությունները: Պետական Խորհուրդը, կազմակերպման կարգն ու իրավասությունը: կենտրոնական Ռազմական խորհուրդը: Ազգային-պետական կառուցվածքն ու հասարակական ինքնակառավարումը:	2		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,
10.	Լատինական Ամերիկայի երկրների սահմանադրական իրավունքի հիմունքները	Ուսումնասիրել Լատինաամերիկյան երկրների սահմանադրությունների առանձնահատկությունները: Կուսակցական համակարգերը: Նախագահն ու կառավարությունը, կառավարման ձևը: Օրենսդիր իշխանության մարմինները: Տեղական ինքնակառավարումը:	1		ՊԳ1, ՊԳ 2, ՊԳ3, ԼԳ 4,

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ / հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Մտուզման ձևը	Գրականություն
1.	ԱՄՆ-ի պետությունը և իրավունքը 18-րդ դդ.	ԱՄՆ-ի կազմավորումը և Անկախության Հռչակագիրը, ԱՄՆ-ի իրավունքի բնորոշ գծերը	ռեֆերատ	Մինչև կիսամյակի ավարտ		ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ԼԳ 5,
2.	Լատինական Ամերիկայի պետությունն ու իրավունքը 19-20-րդ դդ.	Անկախության համար պատերազմը, Լատ. Ամերիկայի երկրների առաջին սահմանադրությունները	ռեֆերատ	Մինչև կիսամյակի ավարտ		ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ԼԳ 5,
3.	Ճապոնիայի պետությունը և իրավունքը) 19-րդ դ. 80-ական թթ.	Մեյդզի հեղափոխությունը, 1889թ-ի Սահմ-ը, իրավունքի բնորոշ առանձնահատկությունները	ռեֆերատ	Մինչև կիսամյակի ավարտ		ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ԼԳ 5,
4.	Չինաստանի պետությունը ու իրավունքը 20-րդ դ. սկզբին	19-րդ դարի քաղաքական համակարգի ճգնաժամը, Մինայի հեղափոխությունը և 1912թ-ի Սահմանադրությունը	ռեֆերատ	Մինչև կիսամյակի ավարտ		ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ԼԳ 5,

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան

Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	Մասնագիտական գրականություն

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

Գնահատման մեթոդներն և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին

- Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում
 - Ինքնուրույն աշխատանքների /անհատական առաջադրանքներ/ հաշվառում և գնահատում
 - Դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում
- Ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է բանավոր քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ բանավոր քննությունների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Սահմանադրական իրավունքի հասկացությունը, համակարգը և կարգավորման առարկան:
2. Սահմանադրաիրավական հարաբերությունների օբյեկտները, սուբյեկտները և սահմանադրական իրավունքի աղբյուրները:
3. Սահմանադրական իրավունքի տեղն ու դերը արտասահմանյան երկրների ազգային իրավունքի համակարգում, նրա զարգացման ուղիները:
4. ՌԴ սահմանադրական զարգացումը: ՌՖ 1993թ. Սահմանադրությունը և նրա առանձնահատկությունները:
5. ՌԴ քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգը:
6. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները, պարտականությունները, դրանց երաշխիքները:
7. ՌԴ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Համամասնական և մեծամասնական համակարգերի գույակցումը:
8. Իշխանությունների տարանջատման ռուսական տարբերակը:
9. ՌԴ Նախագահը, լիազորությունները, փոխհարաբերությունները խորհրդարանի և կառավարության հետ:
10. ՌԴ Խորհրդարանը (Ֆեդերալ ժողով), Օրենսդրական գործընթացը:
11. ՌԴ Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը, կառուցվածքը և լիազորությունները:
12. ՌԴ դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները:
13. Սահմանադրական դատարանը, կազմակերպման կարգը, իրավասությունը, ակտերը:
14. ՌԴ առանձնահատկությունները, դաշնության և սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը:
15. ՌԴ Տեղական կառավարումը և ինքնակառավարումը:
16. ԱՄՆ 1787թ.Սահմանադրությունը և դրա փոփոխությունները: Նահանգների

Սահմանադրությունները:

17. ԱՄՆ քաղաքական համակարգը, սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները:
18. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը ԱՄՆ-ում:
19. ԱՄՆ-ի ընտրական իրավունքը և համակարգը:
20. Իշխանությունների տարանջատման ամերիկյան տարբերակը:
21. ԱՄՆ Պրեզիդենտը, նրա լիազորությունները և սկտերը: Գործադիր իշխանության կառուցվածքը:
22. ԱՄՆ Կոնգրեսը, կառուցվածքը, Սենատի և ներկայացուցիչների պալատի կազմակերպման կարգը:
23. ԱՄՆ դատական իշխանությունը:
24. ԱՄՆ ֆեդերալիզմը: Կենտրոնի և նահանգների իրավասության սահմանազատումը:
25. ԱՄՆ Տեղական ինքնակառավարումը:
26. Մեծ Բրիտ. սահմանադրական իրավունքի առանձնահատկությունները: Չգրված Սահմանադրություն:
27. Մեծ Բրիտանիայի քաղաքական համակարգի ինստիտուտները:
28. Բրիտանական հպատակների իրավական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները:
29. Մեծ Բրիտանիայի ընտրական համակարգը:
30. Իշխանությունների տարանջատման բրիտանական սկզբունքը:
31. Բրիտանական միապետությունը, միապետի իրական և փաստացի կարգավիճակը:
32. Մեծ Բրիտանիայի Պառլամենտը, նրա կառուցվածքը և լիազորությունները:
33. Մեծ Բրիտանիայի Կառավարությունը և Կաբինետը:
34. Մեծ Բրիտանիայի դատական համակարգի առանձնահատկությունները:
35. Մեծ Բրիտանիայի վարչատարածքային կառուցվածքը: Տեղական ինքնակառավարում:
36. ԳՖՀ 1949թ. Սահմանադրությունը:
37. ԳՖՀ հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը:
38. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Գերմանիայում: Մարդու հիմնական իրավունքներն ու ազատությունները:

39. ԳՖՀ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը:
40. ԳՖՀ Խորհրդարանը: Օրենսդրական գործընթացը:
41. ԳՖՀ Ֆեդերալ Նախագահը, նրա իրավասությունները:
42. ԳՖՀ Ֆեդերալ կառավարությունը, նրա կազմը, սահմանադրական կարգավիճակը, իրավասությունը:
43. ԳՖՀ Ֆեդերալ սահմանադրական դատարանը, նրա առանձնահատկությունները:
44. ԳՖՀ դատական համակարգի հիմունքները:
45. Գերմանական ֆեդերալիզմը:
46. Իտալիայի 1947թ. Սահմանադրության հիմնական բնութագիրը:
47. Իտալիայի քաղաքական համակարգը, հասարակության սոցիալական կառուցվածքը:
48. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Իտալիայում:
49. Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը Իտալիայում:
50. Խորհրդարանը, նրա կառուցվածքը: Օրենսդրական գործընթաց:
51. Իտալիայի Նախագահը, իրավասությունը, ակտերը:
52. Կառավարությունը, նրա կազմակերպման կարգը և իրավասությունը Իտալիայում:
53. Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները Իտալիայում:
54. Մարզային ինքնավարությունը Իտալիայում:
55. Ճապոնիայի 1947թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը և առանձնահատկությունները:
56. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և տնտեսական, քաղաքական համակարգը:
57. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Ճապոնիայում:
58. Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը Ճապոնիայում:
59. Խորհրդարանը Ճապոնիայում, նրա կառուցվածքը, իրավական վիճակը, օրենսդրական գործընթաց:
60. Կառավարությունը, նրա կազմավորման կարգը Ճապոնիայում:
61. Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները Ճապոնիայում:
62. Տեղական ինքնակառավարումը Ճապոնիայում:
63. Իսպանիայի 1978թ. Սահմանադրությունը, ընդհանուր բնութագիրը:
64. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Քաղաքական համակարգը

Իսպանիայում:

65. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Իսպանիայում:
66. Իսպանիայի ընտրական համակարգը և ընտրական իրավունքը:
67. Իշխանությունների տարանջատման իսպանական տարբերակը:
68. Իսպանիայի միապետը, նրա սահմանադրական լիազորությունները:
69. Խորհրդարանը Իսպանիայում: Օրենսդրական գործընթացը:
70. Կառավարությունը Իսպանիայում, կազմակերպման կարգը և իրավասությունը:
71. Ինքնավարությունը և տեղական կառավարումը Իսպանիայում:
72. Հնդկաստանի 1950թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը:
73. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական և քաղաքական համակարգը Հնդկաստանում:
74. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Հնդկաստանում:
75. Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը Հնդկաստանում:
76. Պառլամենտը Հնդկաստանում, օրենսդրական գործընթացը:
77. Նախագահը Հնդկաստանում, նրա լիազորություններն ու ակտերը:
78. Կառավարությունը Հնդկաստանում, Կաբինետը:
79. Դատական համակարգն ու սահմանադրական վերահսկողությունը Հնդկաստանում:
80. Հնդկաստանի ֆեդերալիզմի առանձնահատկությունները:
81. Տեղական ինքնակառավարումն ու կառավարումը Հնդկաստանում:
82. Չինաստանի 1982թ. Սահմանադրությունը, դրա ընդհանուր բնութագիրը:
83. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական ու քաղաքական համակարգը Չինաստանում:
84. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Չինաստանում:
85. Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը Չինաստանում:
86. Պետական իշխանության և պետական կառավարման բարձրագույն մարմինների համակարգը Չինաստանում:
87. Խորհրդարանը Չինաստանում (Ժողովրդական ներկայացուցիչների համաչինական ժողովը):
88. Պետական Խորհուրդը Չինաստանում, նրա կազմակերպման կարգն ու իրավասությունը: Կենտրոնական Ռազմական խորհուրդը:
89. Ազգային-պետական կառուցվածքն ու հասարակական ինքնակառավարումը

Չինաստանում:

90. Լատինաամերիկյան երկրների սահմանադրությունները:
91. Կուսակցական համակարգերը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
92. Նախագահն ու կառավարությունը, կառավարման ձևը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
93. Օրենսդիր իշխանության մարմինները Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
94. Տեղական ինքնակառավարումը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:

Ա) (1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

Ընդգրկված թեմաները.

1. Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
2. ԱՄՆ Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
3. Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
4. Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
5. Իտալիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Սահմանադրական իրավունքի հասկացությունը, համակարգը և կարգավորման առարկան:
2. Սահմանադրաիրավական հարաբերությունների օբյեկտները, սուբյեկտները և սահմանադրական իրավունքի աղբյուրները:
3. Սահմանադրական իրավունքի տեղն ու դերը արտասահմանյան երկրների ազգային իրավունքի համակարգում, նրա զարգացման ուղիները:
4. ՌԴ սահմանադրական զարգացումը: ՌՖ 1993թ. Սահմանադրությունը և նրա առանձնահատկությունները:
5. ՌԴ քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը: Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Տնտեսական համակարգը:
6. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքները, ազատությունները, պարտականությունները, դրանց երաշխիքները:
7. ՌԴ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը: Համամասնական և մեծամասնական համակարգերի զուգակցումը:
8. Իշխանությունների տարանջատման ռուսական տարբերակը:
9. ՌԴ Նախագահը, լիազորությունները, փոխհարաբերությունները

խորհրդարանի և կառավարության հետ:

10. ՌԴ Խորհրդարանը (Ֆեդերալ ժողով), Օրենսդրական գործընթացը:
11. ՌԴ Կառավարությունը, կազմակերպման կարգը, կառուցվածքը և լիազորությունները:
12. ՌԴ դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները:
13. Սահմանադրական դատարանը, կազմակերպման կարգը, իրավասությունը, ակտերը:
14. ՌԴ առանձնահատկությունները, դաշնության և սուբյեկտների միջև իրավասության սահմանազատումը:
15. ՌԴ Տեղական կառավարումը և ինքնակառավարումը:
16. ԱՄՆ 1787թ.Սահմանադրությունը և դրա փոփոխությունները: Նահանգների Սահմանադրությունները:
17. ԱՄՆ քաղաքական համակարգը, սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական համակարգի սահմանադրական հիմունքները:
18. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը ԱՄՆ-ում:
19. ԱՄՆ-ի ընտրական իրավունքը և համակարգը:
20. Իշխանությունների տարանջատման ամերիկյան տարբերակը:
21. ԱՄՆ Պրեզիդենտը, նրա լիազորությունները և ակտերը: Գործադիր իշխանության կառուցվածքը:
22. ԱՄՆ Կոնգրեսը, կառուցվածքը, Սենատի և ներկայացուցիչների պալատի կազմակերպման կարգը:
23. ԱՄՆ դատական իշխանությունը:
24. ԱՄՆ ֆեդերալիզմը: Կենտրոնի և նահանգների իրավասության սահմանազատումը:
25. ԱՄՆ Տեղական ինքնակառավարումը:
26. Մեծ Բրիտ. սահմանադրական իրավունքի առանձնահատկությունները: Չգրված Սահմանադրություն:
27. Մեծ Բրիտանիայի քաղաքական համակարգի ինստիտուտները:
28. Բրիտանական հպատակների իրավական կարգավիճակը: Մարդու իրավունքներն ու ազատությունները:
29. Մեծ Բրիտանիայի ընտրական համակարգը:
30. Իշխանությունների տարանջատման բրիտանական սկզբունքը:
31. Բրիտանական միապետությունը, միապետի իրական և փաստացի

կարգավիճակը:

32. Մեծ Բրիտանիայի Պառլամենտը, նրա կառուցվածքը և լիազորությունները:
33. Մեծ Բրիտանիայի Կառավարությունը և Կաբինետը:
34. Մեծ Բրիտանիայի դատական համակարգի առանձնահատկությունները:
35. Մեծ Բրիտանիայի վարչատարածքային կառուցվածքը: Տեղական ինքնակառավարում:
36. ԳՖՀ 1949թ. Սահմանադրությունը:
37. ԳՖՀ հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Քաղաքական համակարգը: Բազմակուսակցությունը:
38. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Գերմանիայում: Մարդու հիմնական իրավունքներն ու ազատությունները:
39. ԳՖՀ ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը:
40. ԳՖՀ Խորհրդարանը: Օրենսդրական գործընթացը:
41. ԳՖՀ Ֆեդերալ Նախագահը, նրա իրավասությունները:
42. ԳՖՀ Ֆեդերալ կառավարությունը, նրա կազմը, սահմանադրական կարգավիճակը, իրավասությունը:
43. ԳՖՀ Ֆեդերալ սահմանադրական դատարանը, նրա առանձնահատկությունները:
44. ԳՖՀ դատական համակարգի հիմունքները:
45. Գերմանական ֆեդերալիզմը:
46. Իտալիայի 1947թ. Սահմանադրության հիմնական բնութագիրը:
47. Իտալիայի քաղաքական համակարգը, հասարակության սոցիալական կառուցվածքը:
48. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Իտալիայում:
49. Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը Իտալիայում:
50. Խորհրդարանը, նրա կառուցվածքը: Օրենսդրական գործընթաց:
51. Իտալիայի Նախագահը, իրավասությունը, ակտերը:
52. Կառավարությունը, նրա կազմակերպման կարգը և իրավասությունը Իտալիայում:
53. Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները Իտալիայում:
54. Մարզային ինքնավարությունը Իտալիայում:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19- 20 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկվող թեմաները.**

1. Ճապոնիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
2. Իսպանիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
3. Հնդկաստանի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
4. Չինաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները
5. Լատինական Ամերիկայի երկրների սահմանադրական իրավունքի հիմունքները

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

55. Ճապոնիայի 1947թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը և առանձնահատկությունները:
56. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և տնտեսական, քաղաքական համակարգը:
57. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Ճապոնիայում:
58. Ընտրական իրավունքը և ընտրական համակարգը Ճապոնիայում:
59. Խորհրդարանը Ճապոնիայում, նրա կառուցվածքը, իրավական վիճակը, օրենսդրական գործընթաց:
60. Կառավարությունը, նրա կազմավորման կարգը Ճապոնիայում:
61. Դատական համակարգի սահմանադրական հիմունքները Ճապոնիայում:
62. Տեղական ինքնակառավարումը Ճապոնիայում:
63. Իսպանիայի 1978թ. Սահմանադրությունը, ընդհանուր բնութագիրը:
64. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Քաղաքական համակարգը Իսպանիայում:
65. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Իսպանիայում:
66. Իսպանիայի ընտրական համակարգը և ընտրական իրավունքը:
67. Իշխանությունների տարանջատման իսպանական տարբերակը:
68. Իսպանիայի միապետը, նրա սահմանադրական լիազորությունները:
69. Խորհրդարանը Իսպանիայում: Օրենսդրական գործընթացը:
70. Կառավարությունը Իսպանիայում, կազմակերպման կարգը և իրավասությունը:
71. Ինքնավարությունը և տեղական կառավարումը Իսպանիայում:
72. Հնդկաստանի 1950թ. Սահմանադրությունը, նրա ընդհանուր բնութագիրը:
73. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական և քաղաքական համակարգը Հնդկաստանում:

74. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Հնդկաստանում:
75. Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը Հնդկաստանում:
76. Պառլամենտը Հնդկաստանում, օրենսդրական գործընթացը:
77. Նախագահը Հնդկաստանում, նրա լիազորություններն ու ակտերը:
78. Կառավարությունը Հնդկաստանում, Կաբինետը:
79. Դատական համակարգն ու սահմանադրական վերահսկողությունը Հնդկաստանում:
80. Հնդկաստանի ֆեդերալիզմի առանձնահատկությունները:
81. Տեղական ինքնակառավարումն ու կառավարումը Հնդկաստանում:
82. Չինաստանի 1982թ. Սահմանադրությունը, դրա ընդհանուր բնութագիրը:
83. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, տնտեսական ու քաղաքական համակարգը Չինաստանում:
84. Անձի սահմանադրական կարգավիճակը Չինաստանում:
85. Ընտրական իրավունքն ու ընտրական համակարգը Չինաստանում:
86. Պետական իշխանության և պետական կառավարման բարձրագույն մարմինների համակարգը Չինաստանում:
87. Խորհրդարանը Չինաստանում (Ժողովրդական ներկայացուցիչների համաչինական ժողովը):
88. Պետական Խորհուրդը Չինաստանում, նրա կազմակերպման կարգն ու իրավասությունը: Կենտրոնական Ռազմական խորհուրդը:
89. Ազգային-պետական կառուցվածքն ու հասարակական ինքնակառավարումը Չինաստանում:
90. Լատինաամերիկյան երկրների սահմանադրությունները:
91. Կուսակցական համակարգերը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
92. Նախագահն ու կառավարությունը, կառավարման ձևը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
93. Օրենսդիր իշխանության մարմինները Լատինական Ամերիկայի երկրներում:
94. Տեղական ինքնակառավարումը Լատինական Ամերիկայի երկրներում:

14.4 Գնահատման չափանիշները.

- Տեսական գիտելիքները- 40 միավոր
- Սեմինար պարապմունքները- 20 միավոր
- Ինքնուրույն աշխատանքը- 20 միավոր

- Դասընթացին մասնակցությունը -20 միավոր

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	042101.00.6, Իրավագիտություն <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	042101.01.6, Իրավագիտություն <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	Իրավագիտության բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ-134 Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունք			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	32
			Մեմինար	16
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	72		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային իրավական մտքի և պետությունների սահմանադրական իրավունք զարգացման հիմնահարցերին, նպաստել նրանց իրավագիտակցության և աշխարհայացքի ձևավորմանը, քանի որ իրավական մտքի, հատկապես սահմանադրական իրավունքի հիմնադրությունների իմացությունը հիմք է նախապատրաստում ժամանակակից իրավահամակարգերը ուսումնասիրելու համար: Մասնավորապես առաջադրված են հետևյալ նպատակները.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Համաշխարհային իրավական մտքի և Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: □ պետության և իրավունքի սահմանադրաիրավական օրինաչափությունների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: □ պետաիրավական կառավարման գործընթացները համեմատելու և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից: □ տարբեր իրավիճակներում օբյեկտիվ իրականությունը իրավաբանորեն վերլուծելու կարողությունների ձևավորում: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i></p>			

	<p>1. Արտասահմանյան երկրների սահմանադրական իրավունքի զարգացման վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք,</p> <p>2. Իրավական համակարգերի կառուցվածքի և գործառույթների, դրանց և՛ քաղաքական ու տնտեսական համակարգերի փոխազդեցության, և՛ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք,</p> <p>3. Պետության և Իրավունքի ընկալման հիմնական հայեցակարգերի, իրավաստեղծման, իրավաբանական տեխնիկայի և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>1. Իրավակիրառման (մասնավորապես՝ իրավաբանական փաստերի վերլուծության, իրավաբանական որակման, իրավական նորմերի և պայմանագրերի մեկնաբանման), իրավական կոլիզիաները լուծելու կանոնների և տեսությունների վերաբերյալ հմտություններ,</p> <p>2. արագ կողմնորոշվել իրավական խնդիրներ (այդ թվում՝ անկանխատեսելի) լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը, այդ թվում՝ առաջ քաշելով հակափաստարկներ</p> <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>1. անձնական օրինակով նպաստելու իրավական պետության և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>2. ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,</p> <p>3. կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,</p> <p>տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Ռուսաստանի Դաշնության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 2. ԱՄՆ Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 3. Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 4. Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 5. Իտալիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 6. Ճապոնիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 7. Իսպանիայի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 8. Հնդկաստանի սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 9. Չինաստանի ժողովրդավարական Հանրապետության սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p> <p>Թեմա 10. Լատինական Ամերիկայի երկրների սահմանադրական իրավունքի հիմունքները</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման մեթոդներն և չափորոշիչներն ուղղորդված են կրթության վերջնարդյունքներին</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և

	<p>հմտությունների հաշվառում և գնահատում</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ինքնուրույն աշխատանքների /անհատական առաջադրանքներ/ հաշվառում և գնահատում ▪ Դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում <p>Ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում առավելագույնը գումարային 100 միավոր:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- Современные зарубежные конституции. Москва, 1991. Конституция Российской федерации. Москва 1993. Соединенные Штаты Америки: Конституция и законодательные акты. Москва, 1993. Французская республика. Конституция и законодательные акты. Москва, 1989. федеративная республика Германии, Конституция и законодательные акты. Москва, 1991. Италия. Конституция и законодательные акты. Москва, 1988. Законодательные акты о гражданстве. В. 4-х томах. Москв 1993. Լրացուցիչ- Самоуправление в Великобритании, Барабашев В.А., Москва, 1992.</p> <p>Конституционная юстиция, Боботов СВ., Москва, 1994. Областная автономия в Италии /правовые аспекты/, Васильева Т.А ., Москва, 1987. Смысл американского федерализма, Винсент Остром, Москва, 1993.</p> <p>Великобритания: центральное и местное управление, Гарнер Л., Москва, 1984. Современное право Японии, Инако Ц., Москва, 1981. Институт президентства в современном мире, Сахаров Н.А., Москва, 1994. Современный немецкий конституционализм, Москва, 1994. Конституционное право РФ, М.В.Баглай, Москва, 2000. Конституционное право зарубежных стран. Под ред. В.О.Лучина, Москва, 2001.</p>